

ZÁKON

ze dne 2020,
**kterým se mění zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích,
o významných dnech a o dnech pracovního klidu,
ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

V § 4 odst. 1 zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění zákona č. 101/2004 Sb., zákona č. 129/2006 Sb., zákona č. 162/2013 Sb., zákona č. 226/2017 Sb., zákona č. 49/2019 Sb. a zákona č. 356/2019 Sb., se za slova „18. červen – Den hrdinů druhého odboje,“ vkládají slova „24. červen – Den památky obcí a sídel vyhlazených během nacistické okupace,“.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2021.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Současný kalendář obsahuje 15 významných dnů, které jsou upraveny v § 4 odst. 1 zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů.

Jako další významný den se navrhuje zavést 24. červen jako „Den památky obcí a sídel vyhlazených během nacistické okupace“.

Z obcí vyhlazených v době nacistické okupace českých zemí jsou dnes v České republice formou významného dne připomínány pouze Lidice. Ostatních vesnic a sídel s podobným osudem je vzpomínáno pouze na regionální či lokální úrovni. Ve stínu lidických událostí zůstává nejen obec Ležáky, vypálená 24. června 1942 v rámci odvetných opatření za atentát na Heydricha, ale i místa, která se stala obětí nacistické brutality na sklonku druhé světové války.

České země se tehdy staly bezprostředním zázemím německé fronty a jejich hospodářský a strategický význam pro hroutící se Německou říši tím ještě stoupl. V únoru 1945 byla východní část Moravy vyhlášena operačním územím, kde platila „zostřená praxe“, což umožnilo protipartyzánským jednotkám vykonávat podle vlastního uvážení zatýkání, brutální výslechy, popravy bez soudu, vypalování usedlostí i celých osad, u nichž se předpokládalo, že poskytují nebo by mohly poskytnout pomoc partyzánům.

Represe protipartyzánských komand (tzv. ZbV komand) vůči civilistům kulminovala v posledním měsíci válečného konfliktu. Dne 15. dubna 1945 byl vytvořen „Řídící štáb pro potírání band“ s působností pro území protektorátu. O čtyři dny později, 19. dubna 1945, vypálila německo-slovenská jednotka SS „Josef“ moravskou osadu Ploština, jejíž obyvatelé podporovali partyzány z 1. čs. partyzánské brigády Jana Žižky. Při akci bylo zastřeleno nebo zaživa upáleno 27 civilistů. Ze stejného důvodu byla 23. dubna zlikvidována nedaleká osada Prlov (18 mrtvých včetně žen) a 2. května Vařákovy Paseky (4 mrtví). Při zásahu proti partyzánskému oddílu „Juraj“ byla na konci dubna 1945 kozáckým oddílem ve službách wehrmachtu částečně vyrabována a vypálena obec Zákřov (19 mrtvých). Odvetou za pomoc partyzánům ze skupiny „Jermak-Fursenko“ bylo vypálení osady Javoříčko u Litovle dne 5. května 1945 (38 mrtvých). Ve dnech 5. a 6. května 1945 byla vypálena obec Leskovice, jejíž občané se pokusili zadržet ustupující jednotky německé armády (25 mrtvých). K násilnostem docházelo i na řadě dalších míst.

Připomínání zmíněných událostí formou zákonem stanoveného významného dne nejen uctí opomíjené oběti, ale i přispěje k udržování všeobecného povědomí o rozsahu a podobě násilností, jímž byla česká společnost v době druhé světové války vystavena.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, s předpisy Evropské unie a s judikaturou soudních orgánů Evropské unie

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, jakož ani s obecně uznávanými a dodržovanými zásadami mezinárodního práva. Navrhované změny nejsou v rozporu s právními akty Evropské unie ani s judikaturou soudních orgánů Evropské unie.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí (ostatní veřejné rozpočty)

Navržená právní úprava nemá hospodářský ani finanční dosah na státní rozpočet, na rozpočty krajů, obcí a ostatní veřejné rozpočty.

5. Předpokládané sociální dopady, dopady na rovnost mužů a žen a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nebude mít sociální dopady ani dopady na rovné postavení mužů a žen a rovněž nepředpokládá dopady na životní prostředí.

6. Předpokládané dopady ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Právní úprava nemá dopady ve vztazích k ochraně soukromí či osobních údajů a žádným způsobem nemění dosavadní praxi v oblasti ochrany soukromí či osobních údajů.

7. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava nemá jakýkoliv dopad na úroveň korupčních rizik.

8. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá jakýkoliv dopad na bezpečnost či obranu státu.

9. Odůvodnění návrhu na schválení návrhu zákona Poslaneckou sněmovnou již v prvním čtení

Předlohou se zavádí pouze nový významný den. S ohledem na jednoduchou právní úpravu se v souladu s § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, navrhuje, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení.

B. Zvláštní část

K čl. I

Navrhuje se v § 4 odst. 1 zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů, doplnit významný den, a to 24. červen – Den památky obcí a sídel vyhlazených během nacistické okupace. Věcné důvody navržené právní úpravy jsou podrobně uvedeny v obecné části důvodové zprávy.

K čl. II

Účinnost zákona je navržena v souladu s obecnou úpravou nabývání účinnosti právních předpisů obsaženou v ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů.

V Praze dne 20. listopadu 2020

Miloš Vystrčil, v. r.
předseda Senátu